

6- ضم امین به متولی

6- ضم امین به متولی

کوتاهی و سهل انگاری متولی

۱۸۳. اگر متولی منصوب برای اداره امور وقف به علتی در انجام وظیفه خود کوتاهی و سهل انگاری کند، آیا برکناری او از منصب خود و تعیین فرد دیگری برای تصدی تولیت وقف جایز است؟

جواب: مجرد کوتاهی و سهل انگاری در اداره امور وقف مجوز شرعی برای برکناری و عزل متولی منصوب و تعیین فرد دیگری بجای او نیست، بلکه باید در این رابطه به حاکم مراجعه کرد تا او را وادار نماید که کارهای وقف را انجام دهد و اگر الزام او ممکن نباشد از وی بخواهد که وکیل صالحی را برای اداره امور وقف از طرف خود انتخاب کند و یا اینکه خود حاکم فرد امینی را به او ضمیمه نماید.

فوت متولی

۱۸۴. حقیر به عنوان ناظر استصوابی موقوفه به موجب احکام صادره منصوب شده ام. نزدیک به یک سال است که متولی آن به رحمت ایزدی پیوسته و هم اکنون فاقد متولی می باشد. حال از آن مقام معظم ولایت استفتاء می شود بنا به مراتب فوق شرعاً اینجانب می بایستی کماکان به وظیفه قانونی و شرعی که همان نظارت استصوابی می باشد عمل نمایم یا خیر؟ خواهشمند است حکم شرعی نبوی (ص) را مرقوم فرمائید تا خدای نکرده قصوری برای این حقیر نباشد.

جواب: با فوت متولی شرعی موقوفه، امینی که به حکم حاکم ضم به متولی موقوفه جهت اداره امور موقوفه شده دیگر حق دخالت در امور موقوفه ندارد، بلکه اداره امور موقوفه با متولی جدید است، و چنانچه متولی جدید هم نیاز به ضم امین داشته باشد، محتاج به صدور حکم مجدد از حاکم در این باره است، و چنانچه با فوت متولی سابق، موقوفه بلا متولی باشد تولیت آن با حاکم شرع است.

نظارت شخص امین بر اعمال متولی

۱۸۵. دادگاه، شخصی را به عنوان امین ناظر برای نظارت بر اعمال متولی وقف که متهم به کوتاهی در اداره امور آن می باشد، تعیین نموده است و سپس متولی بعد از ثبوت براءت ذمه اش از آن اتهامات فوت نموده است، آیا امین ناظر مزبور حق دارد با امضاء و تنفیذ یا فسخ و ابطال قرارها و تصمیم هایی که متولی چند سال قبل از انتخاب او به عنوان ناظر اتخاذ کرده، در آنها دخالت و اظهار نظر کند یا آنکه مسئولیت و حق نظارت او فقط مربوط به فاصله زمانی بین صدور قرار تعیین او به عنوان ناظر تا تاریخ وفات متولی است؟ و با توجه به اینکه هنوز از تاریخ صدور حکم براءت متولی هیچ اقدامی برای عزل امین صورت نگرفته، آیا اختیارات و مسئولیت او با صدور حکم براءت متولی از آن اتهامات پایان می پذیرد یا آنکه متوقف بر عزل از طرف دادگاه است؟

جواب: اگر ضم امین به متولی شرعی بخاطر توجه اتهام به او در مورد اداره امور وقف باشد، او فقط حق دخالت و اظهار نظر در اموری را دارد که برای نظارت بر آنها معین شده است و صلاحیت او در نظارت بر کارهای متولی متهمبا صدور حکم به براءت او و رفع اتهام از وی به پایان می رسد، همانگونه که بعد از وفات متولی قبلی و انتقال تولیت وقف بعد از او به شخص دیگر، امین مزبور حق دخالت در امور وقف و اعمال متولی جدید را ندارد.

نظارت استصوابی امین بر اعمال متولی

۱۸۶. دادگاه مدنی خاص شخصی را به عنوان امین در کنار متولی وقف برای نظارت بر اعمال او در اداره امور وقف نصب کرده است، در این قبیل موارد، اگر متولی حق تعیین متولی بعد از خود را داشته باشد، آیا می تواند بدون مشورت و تصویب آن شخص که توسط دادگاه نصب شده مبادرت به تعیین متولی کند؟

جواب: اگر حکم به ضم امین به متولی شرعی برای نظارت بر اعمال او عام باشد و شامل همه اعمال مربوط به اداره وقف حتی تعیین متولی وقف برای بعد از خودش هم بشود، حق ندارد در تعیین متولی بعدی بدون مشورت با امین ناظر، خود سرانه به رأی خودش عمل نماید.